

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

- ✓ *Пірантел*, Празіквантел (препарати Пранатан, Прател, Біхелдон, Празістоп, Прател);
- ✓ *Фенбендазол*, Пірантел (препарати Фенбенсепт, Пірафен);
- ✓ *Фенбендазол* (препарати Фенбенсепт, Панакур, Фензол);
- ✓ *Селамектин*, Празіквантел (препарат Elite Zoo Dog);
- ✓ *Селамектин* (препарат Стронгхолд).

Більшість антигельмінтиків представлені комбінаціями діючих речовин різних груп протипаразитарних речовин, що забезпечують широкий спектр впливу на різні види та групи паразитів.

Висновок. Фармацевтичний ринок ветеринарних препаратів України представлений широким арсеналом антигельмінтиків нематоцидної дії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кітіченко А.С., Мельничук В.В. Поширення нематодозів травного тракту в собак на території міста Харків. Scientific Progress & Innovations. 2024. № 27 (2). С. 117-121. DOI:10.31210/spi2024.27.02.20
2. Шаганенко В.С., Шаганенко Р.В., Панчук А.В. Ефективність препарату «Мілпро» за токсокарозу цуценят. Сучасні аспекти лікування і профілактики хвороб тварин: матеріали VII Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції, присвяченої 65-річчю з дня народження професора П. І. Локеса, ПДАУ, 19-20 жовтня, 2023 р. Полтава, 2023. С. 155–157. URL:<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/12336>

УДК 636.2.053.09:616.33-002:615.24

БРЕХОВА А.С., магістрантка

Науковий керівник – **ВОВКОТРУБ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ З МЕТОЮ ПРОФІЛАКТИКИ АЛІМЕНТАРНОЇ ДИСПЕПСІЇ У ТЕЛЯТ

У роботі аналізуються існуючі апробовані схеми превенції аліментарної диспепсії у молодняку великої рогатої худоби раннього віку, які базуються на використанні корисних бактерій у складі пробіотичних препаратів. Вивчається їх ефективність та механізми впливу на організм в цілому.

Ключові слова: телята, диспепсія, діарея, пробіотики, профілактика.

Шлунково-кишковий тракт жуйних забезпечує захист тварин від патогенних мікроорганізмів з моменту їх народження, і в той же час має належним чином підтримувати всмоктування та метаболізм поживних речовин, щоб забезпечити ріст і розвиток організму. У телят він зазнає найшвидших мікробних і структурних змін, які роблять тварину сприйнятливою до захворювань, супроводжуються порушенням оптимальної роботи ШКТ. Проте, травний канал телят має певний ступінь гнучкості й здатний реагувати на надходження поживних і біологічних активних речовин [1].

Автори [2, 3] стверджують, що діарея є найпоширенішою проблемою здоров'я телят у постнатальному періоді (від неї страждає близько 19 % поголів'я тварин). Вона є однією з найпоширеніших причин смертності новонароджених телят [4]. Диспепсія – це складний багатофакторний синдром із низкою інфекційних та неінфекційних чинників, що характеризується порушенням секреції, резорбції та моторики кишечника з подальшою втратою апетиту, діареєю та швидким розвитком зневоднення. Фактори, що впливають на патогенез діареї складаються з впливу патогенних мікроорганізмів, умов навколишнього середовища (корми та гігієна), управління (менеджмент отелення, вигоювання молозива), стану живлення та імунної системи [4].

Збільшення росту, добових приростів, споживання сухого корму (сухої речовини) та оптимального розвитку рубця можна досягти шляхом поліпшення надходження

поживних речовин через збільшення кількості випоєного молока, додавання концентрованих кормів або кормових добавок у стартові суміші. Сьогодні існує низка кормових добавок, що застосовуються в раціонах тварин, таких як пробіотики, пребіотики, синбіотики, фітобіотики та відходи харчової промисловості, які мають позитивний вплив на стан здоров'я сільськогосподарських тварин. Наприклад, молочнокислі бактерії використовуються для силосування, ферментації силосу, інші мікроорганізми можуть бути використані як джерела білків або для забезпечення амінокислотним, вітамінним складом тощо.

Мета роботи – проаналізувати ефективність існуючих пробіотичних препаратів, що використовувались різними дослідниками для профілактики аліментарної диспепсії у телят.

Результати досліджень. Пробиотики визначаються як живі мікроорганізми, які позитивно впливають на свого господаря, покращуючи його кишковий мікробний баланс. Молочнокислі бактерії найчастіше використовуються в якості пробіотиків, особливо бактерії роду *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Enterococcus* та *Lactococcus* [5], поряд з ними – представники роду *Bifidobacterium* або дріжджі *Saccharomyces cerevisiae*. Останні чинять вплив на синтез коротколанцюгових жирних кислот у рубці. Пробиотики покращують стійкість до інфекційних захворювань, підвищують продуктивність, поліпшують конверсію корму, сприяючи його перетравленню та засвоєнню поживних речовин.

Ефективні пробіотики стимулюють розвиток корисних мікроорганізмів в шлунково-кишковому тракті та пригнічують патогенні мікроорганізми шляхом конкурентного виключення. Soto та ін. (2011), Ülger (2019) стверджують, що регулярне профілактичне введення пробіотиків може призвести до покращення стану здоров'я телят. Крім того, Alawneh та ін. (2020) стверджують, що існує достатньо досліджень і доказів, які доводять, що покращення параметрів виходу телят стало результатом додавання саме пробіотиків.

Дослідженнями Zabransky L. зі співав. доведено, що застосування пробіотичних кормових добавок, які містять у своєму складі бактерії *Lactobacillus sporogenes*, *Saccharomyces cerevisiae* та їх комбінації, у складі молозива, а згодом і в молочній кормовій суміші, мало вплив на збільшення приростів маси тіла телят з 1-го по 56-й день. При цьому спостерігалася тенденція до зменшення частоти проявів діареї [6].

Дослідження Schwaiger K. зі співав. підтверджують, що *Lactobacillus reuteri* має особливе значення для здоров'я кишківника новонароджених телят. Значне зменшення прояву діареї у телят перших критичних 14 днів життя завдяки 4-денному профілактичному введенню суміші штамів *L. reuteri* 6-15-5Lac2 і 11-8-5Lac1, виділених від здорових телят, переконливо доводить це [1].

Мета-аналіз проведений Wang L. зі співав. продемонстрував, що додавання пробіотиків під час годівлі може покращити швидкість росту телят й ефективність використання кормів, на що вказує збільшення їх маси тіла та середньодобових приростів, а також зниження показника конверсії корму через зростання споживання сухої речовини. Пробиотики змінюють ферментацію в рубці, на що вказує зниження ацетату та збільшення кількості бактерій у калі, бутирату та β-гідроксибутирату. Додавання пробіотиків покращує здоров'я телят, на що вказують зниження в крові активності ферментів АсАТ, ЛДГ, МДА, а також підвищення титру IgA, IgG, IgM і Т-АОС. Пробиотики, які вводили в кількості більш ніж $9,5 \log^{10}$ КУО/день, призводили до помітного покращення вмісту IgA і IgM. Складні пробіотики суттєво впливали на споживання сухої речовини та уміст в крові IgA і IgM [7].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Schwaiger K., Storch J., Bauer C., Bauer J. *Lactobacillus (Limosilactobacillus) reuteri*: a probiotic candidate to reduce neonatal diarrhea in calves. Front. Microbiol. 2023. 14:1266905. DOI: 10.3389/fmicb.2023.1266905.
2. Cho, Y., Yoon, K.J. (2014) An overview of calf diarrhea-infectious etiology, diagnosis, and Intervention. Journal of Veterinary Science. 2014. 15. C. 1–17. DOI:10.4142/jvs.2014.15.1.1

3. Milk consumption monitoring as a farmer friendly indicator for advanced treatment in limited fed calves with neonatal diarrhoea syndrome / P. Katsoulos et al. *Veterinary Medicine*. 2020. 65. P. 104–110. DOI: 10.17221/57/2019.

4. Vaccination for the Prevention of Neonatal Calf Diarrhea in Cow-Calf Operations: A Scoping Review / G. U. Maier et al. *Veterinary and Animal Science*. 2022. 15. 100238.

5. Ouwehand A. C., Salminen S., Isolauri E. Probiotics: an overview of beneficial effects. *Antonie van Leeuwenhoek*. 2002. 82. P. 279–289. DOI:10.1023/a:1020620607611

6. Záborský L., Polívková D., Šebkova A., Brabenec V. The impact of probiotics in the nutrition of calves on live weight gain and on health status. *Journal of Central European Agriculture*. 2023. 24. P. 809–816. DOI:10.5513/JCEA01/24.4.4124.

7. A meta-analysis on the effects of probiotics on the performance of pre-weaning dairy calves / L. Wang et al. *J Animal Sci Biotechnol*. 2023. 14. 3 p. DOI:10.1186/s40104-022-00806-z

УДК 636.7.09:616–006:617

ЧЕПУРНА Я.П., магістрантка

Науковий керівник – **ЧОРНОЗУБ М.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ОНКОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У СОБАК

В умовах клініки серед собак-пациєнтів із хірургічними захворюваннями найбільша частка належала онкологічній патології (15,8 %), у структурі якої левову частку складали пухлини молочних залоз (40,9 %), котрі виявляли у дорослих та зрілих самок.

Ключові слова: собаки, хірургічна патологія, пухлини молочних залоз.

Пухлини зустрічаються у всіх видів тварин різного віку та статі. Доместиковані тварини зазнають значно більше дії канцерогенів, ніж тварини на волі. У факторі доместикації неабияке значення має експлуатаційний момент – ступінь напруженості функціональних систем, який визначений господарськими потребами. Пухлини значно частіше почали зустрічатися серед дрібних домашніх тварин – собак та котів [1]. За даними А.Р. Мисака [2], багаторічний досвід вивчення онкологічних хвороб та статистичні дані обліку собак, котрим надавали хірургічну допомогу у клініці, свідчать, що за останні 30 років кількість випадків виявлення у тварин новоутворень зросла більше, ніж у два рази, а в структурі онкологічної патології у собак найбільшу частку складають пухлини молочної залози (42,1 %).

Захворюваність на пухлини молочних залоз збільшується із віком, зокрема після 2-го року життя, із піком у 6–8-річних тварин (35,7 %) та високим рівнем – у 9–11 років (30 %) [3].

Серед доброякісних пухлин у собак молочна залоза уражається найчастіше (41,0 %), а серед злоякісних посідає друге місце (18,7 %) після шкіри та її похідних [4].

Метою наших досліджень було з'ясування розповсюдження онкологічних захворювань серед собак-пациєнтів ветеринарної клініки “Айболит” м. Біла Церква. Для досягнення мети ми аналізували поширення незаразної патології серед собак, а в ній частку хірургічних хвороб, їх склад, а також структуру онкологічної патології та поширення окремих її видів за різними критеріями.

Упродовж року серед 763 собак-пациєнтів клініки у 43,1 % (329 тварин) було виявлено незаразну патологію, з якої 42,3 % (139 тварин) складала хірургічна.

Склад хірургічної патології був дуже різноманітним, але найчастіше пацієнтами клініки були собаки, яким виконували планові операції (стерилізація самок тощо) (25,2 %), а також тварини із новоутвореннями (15,8 %), стоматологічними проблемами (11,6 %), ранами (10,8 %) та хворобами кісток (10,2 %), значно рідше – з іншими захворюваннями.